

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до Правил обліку громадян,
які потребують поліпшення житлових умов,
і надання їм жилих приміщень в Українській РСР”

1. Мета

Метою проекту акта є удосконалення та приведення у відповідність до законодавства окремих норм Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, затверджених постановою Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11.12.1984 № 470 (далі – Правила), для забезпечення належних житлових прав ветеранів війни та членів їх сімей.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Пунктом 13 Правил визначено, що на квартирний облік беруться, зокрема громадяни, які потребують поліпшення житлових умов. При цьому, потребуючими поліпшення житлових умов визнаються, зокрема громадяни, які забезпечені жилою площею нижче за рівень, що визначається виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів разом з радами профспілок. Цей рівень періодично переглядається вказаними органами.

В Україні продовжують застосовуватися встановлені рівні забезпеченості жилою площею, які в багатьох регіонах тривалий час не переглядалися та не відповідають сучасним житловим і соціально-економічним умовам. Унаслідок цього військовослужбовці, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та інші ветерани війни, які фактично потребують поліпшення житлових умов, можуть не набувати права на взяття на квартирний облік через формальну відповідність застарілим показникам забезпеченості жилою площею, що обмежує можливості реалізації ними передбачених законодавством житлових прав.

Таким чином, питання визначення та періодичного перегляду рівня забезпеченості жилою площею, нижче якого громадяни визнаються такими, що потребують поліпшення житлових умов, потребує належного опрацювання з урахуванням чинного законодавства та актуальних житлових умов у відповідній області.

Наразі, частиною четвертої статті 140 Конституції України визначено, що органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

Відповідно пункту третього Указу Президента України від 14.04.1992 № 252/92 встановлено, що місцева державна адміністрація є правонаступником виконавчих комітетів відповідних Рад народних депутатів щодо прийнятих ними рішень, узятих зобов'язань та покладених на них законодавством обов'язків у тій їх частині, яка не суперечить Закону України “Про Представника Президента України” та Закону України “Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування”.

Відповідно до статті 5 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” система місцевого самоврядування включає, зокрема виконавчі органи сільської,

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 04AF212836405D99040000002C6F3E00C320F400

Підписувач Кім Віталій Олександрович

Дійсний з 21.07.2026 0:00:00 по 20.07.2028 23:59:59

Мінветеранів

№ 26255/1.1/3.3-26 від 30.09.2026

селищної, міської ради; районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Таким чином, наразі в системі органів місцевого самоврядування в Україні відсутні виконавчі комітети обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів.

Отже, на сьогодні чинна редакція Правил містить низку неузгодженостей, які ускладнюють правозастосування.

Також до Міністерства у справах ветеранів України та органів місцевого самоврядування звертаються особи з інвалідністю внаслідок війни та члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України щодо необхідності перегляду рівня забезпеченості жилою площею, необхідного для взяття громадян на квартирний облік, зокрема з урахуванням реальних потреб, пов'язаних із станом здоров'я та необхідністю створення безбар'єрного середовища.

З урахуванням викладеного проект акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України з власної ініціативи задля забезпечення реалізації прав, зокрема ветеранів війни права на житло.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внести зміни до Правил і визначити, що:

- потребуючими поліпшення житлових умов визнаються громадяни, забезпечені жилою площею нижче за рівень, що визначається обласними, Київською і Севастопольською міськими радами разом з радами профспілок;

- рівень середньої забезпеченості громадян жилою площею в населеному пункті визначається і періодично переглядається обласними, Київською і Севастопольською міською радами спільно з радами профспілок виходячи з даних статистичної звітності;

- при визначенні підстав для визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов, враховується нерухоме майно (житловий будинок, квартири або їх частини, кімнати, садовий (дачний) будинок) на території України незалежно від місця його розташування, яке перебуває у власності громадянина та членів його сім'ї (не враховується нерухоме майно, яке зруйноване (знищене) внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, або розташоване на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата тимчасової окупації).

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють Закони України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про основні засади житлової політики”, Правила, Положення про Міністерство у справах ветеранів, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1175 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 15.04.2020 № 276).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акту не потребуватиме витрат з Державного бюджету України чи місцевих бюджетів. Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта розміщено на сайті Мінветеранів для проведення громадського обговорення.

Проект акта не стосується наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

Проект акта відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Органи місцевого самоврядування та громадяни, у тому числі ветерани війни, які потребують поліпшення житлових умов з урахуванням необхідності створення для них умов безбар'єрного середовища.	Позитивний	Забезпечить можливість перегляду та осучаснення обласними радами рівня забезпеченості жилою площею, необхідного для взяття громадян на квартирний облік, що дасть можливість ставити на квартирний облік громадян, у тому числі ветеранів війни до їх реальних потреб.

Міністр у справах ветеранів України

Віталій КІМ

_____ 2026 р.